C/2024/4418

8.7.2024

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 15 maj 2024

om en rekommendation till rådets beslut om ändring av det monetära avtalet med furstendömet Andorra och av det monetära avtalet med republiken San Marino (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Inledning och rättslig grund

Den 16 april 2024 mottog Europeiska central-banken (ECB) en begäran från Europeiska unionens råd om ett yttrande över en rekommendation till rådets beslut om ändring av det monetära avtalet med Furstendömet Andorra och av det monetära avtalet med Republiken San Marino ([1]) (nedan kallat *förslaget till beslut*).

ECB:s befogenhet att avge ett yttrande grundas på artikel 219.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som stadgar att om unionen behöver föra förhandlingar om avtal angående monetära frågor eller växelkursfrågor med en eller flera tredjestater eller internationella organisationer ska rådet, på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken besluta om en ordning för förhandlingarna och för hur sådana avtal ska ingås. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Allmänna kommentarer

1.1 2011 ingicks ett monetärt avtal mellan unionen och Furstendömet Andorra ([2]), följt av ett monetärt avtal mellan unionen och Republiken San Marino ([3]) 2012 (nedan kallade *de monetära avtalen*). I december 2023 avslutade kommissionen förhandlingarna om ett associeringsavtal med Andorra och San Marino ([4]) (nedan kallat *associeringsavtalet*).

1.2 ECB välkomnar syftena med förslaget till beslut, nämligen att undvika dubbelarbete i Andorra och San Marino inom ramen för de monetära avtalen och i associeringsavtalet. Det föreligger en delvis överlappning när det gäller vilka EU-rättsakter som måste genomföras av Andorra och San Marino enligt de monetära avtalen och i associeringsavtalet. Om denna överlappning inte åtgärdas skulle det förekomma dubbelarbete, eftersom genomförandet av de överlappande unionsrättsakterna skulle övervakas parallellt inom ramen för de monetära avtalen och associeringsavtalet.

1.3 Samtidigt noterar ECB att införandet av de ändringar av de monetära avtalen som framgår av föreslaget till beslutet kommer att ha betydande konsekvenser för ramverket kring de monetära avtalen. Genom de monetära avtalen inrättas en ([5]) gemensam kommitté som spelar en avgörande roll vid bedömningen av genomförandet av de unionsrättsakter som anges i bilagorna till de monetära avtalen. När det gäller det monetära avtalet mellan unionen och Andorra består den gemensamma kommittén av företrädare för Andorra, kommissionen, Spanien, Frankrike och ECB. Den gemensamma kommittén för det monetära avtalet mellan unionen och San Marino består av företrädare för San Marino, kommissionen, Italien och ECB. Det är ECB:s tolkning att sammansättningen av den

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) EUT C 369, 17.12.2011, s. 1.
([3]) EUT C 121, 26.4.2012, s. 5. Detta monetära avtal ersatte det tidigare monetära avtalet mellan Republiken Italien, på Europeiska gemenskapens vägnar, och Republiken San Marino (EGT C 209, 27.7.2001, s. 1).
([4]) Se kommissionens pressmeddelande av den 12 december 2023, *The Commission welcomes the end of the negotiations for an Association Agreement with Andorra and San Marino*, finns på kommissionens webbplats www.ec.europa.eu. ECB har inte sett texten till associeringsavtalet, såsom denna överenskommits på förhandlarnivå, trots att associeringsavtalet är grunden till de föreslagna ändringarna av de monetära avtalen.
([5]) Se artikel 11 i de monetära avtalen.

underkommitté som kommer att bedöma genomförandet av de unionsrättsakter som anges i den relevanta bilagan till associeringsavtalet men som markerats som relevanta för tillämpningen av de monetära avtalen kommer att skilja sig markant från sammansättningen av de gemensamma kommittéerna för de monetära avtalen. Det är inte tänkt att ECB ska vara officiell ledamot i underkommittén. På grund av de föreslagna ändringarnas betydelse anser ECB att den bör delta fullt ut i förhandlingarna inom sitt behörighetsområde, i linje med tidigare praxis.

2. **Specifika kommentarer**

2.1 I motiveringen till förslaget till beslut anges att de unionsrättsakter om bank- och finanslagstiftning och om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som anges i den relevanta bilagan till associeringsavtalet och ”relevanta för euron” kommer att tydligt markeras som sådana, så att detta även görs för de monetära avtalen när genomförandet bedöms inom ramen för associeringsavtalet. Det förklaras att kommissionen planerar att erbjuda sina motparter på Europeiska centralbanken att ansluta sig till kommissionens delegation till den underkommitté för finansiella tjänster som inrättats enligt associeringsavtalet när den diskuterar genomförandet av de unionsakter som också är relevanta för tillämpningen av de monetära avtalen. ECB välkomnar att kommissionen planerar att bjuda in ECB till underkommitténs möten när föremålet för diskussionerna är relevant för tillämpningen av de monetära avtalen. Av förslaget till beslut framgår det inte hur ett sådant deltagande skulle formaliseras och vilken ställning ECB skulle ha vid dessa möten. ECB tolkar det som att ECB skulle bjudas in till relevanta möten i underkommittén som observatör.

2.2 Enligt förslaget till beslut ska en bestämmelse införas i de monetära avtalen enligt vilken alla nya rättsakter inom den underkategori av unionsrättsakter om bank- och finanslagstiftning som är av betydelse för euron, och alla nya unionsrättsakter om bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism, blir en del av den relevanta bilagan till associeringsavtalet så snart dessa unionsrättsakter blir tillämpliga enligt associeringsavtalet ([6]). I motiveringen till förslaget till beslut anges att olika delar av protokollet om finansiella tjänster i associeringsavtalet kan träda i kraft successivt i de associerade staterna. Fram till dess att de unionsrättsakter som ingår i ett visst segment blir tillämpliga enligt associeringsavtalet kommer unionens relevanta regelverk att fortsätta att införlivas och beaktas i bilagorna till de monetära avtalen.

2.3 ECB vill påpeka att det kan ta lång tid mellan antagandet av associeringsavtalet och det datum då de delar av protokollet om finansiella tjänster som införlivar unionsrättsakter om bank- och finansrätt och om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism träder i kraft i de associerade staterna. För högre rättssäkerhet bör det därför uttryckligen anges i den relevanta bestämmelsen i de monetära avtalen ([7]) att om en unionsrättsakt inom det relevanta regelverket antas eller ändras innan den blir tillämplig enligt associeringsavtalet, kommer den att läggas till i bilagorna till de monetära avtalen och överföras till den relevanta bilagan till associeringsavtalet så snart den blir tillämplig enligt associeringsavtalet. I förslaget till beslut klargörs inte heller exakt vid vilken tidpunkt man kommer att anse att de unionsrättsakter som rör ett visst segment av protokollet om finansiella tjänster blir tillämpliga enligt associeringsavtalet. Det är nödvändigt att klargöra denna aspekt för att säkerställa rättssäkerhet avseende tidsfristerna för överföringen av ansvar från ramverket enligt de monetära avtalen till ramverket enligt associeringsavtalet.

([6]) Se artikel 1 första stycket punkt a i förslaget till beslut.
([7]) Enligt vad som avses i artikel 1 första stycket punkt a i förslaget till beslut.

2.4 I förslaget till beslut anges att man bör införa en bestämmelse i det monetära avtalet enligt vilken unionsrättsakter inom bank- och finanslagstiftning som är nödvändiga för euron, samt unionsrättsakter om bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism som förtecknas i associeringsavtalet men som är av betydelse för eurons problemfria användning och skydd ska vara tydligt markerade ([8]). Detta skulle göra det möjligt att bedöma hur de två associerade staterna genomför dessa akter inom ramen för associeringsavtalet med sikte på de monetära avtalen. ECB välkomnar att man inför en sådan bestämmelse, eftersom den är den centrala bestämmelsen i förslaget till beslut för att undvika överlappning mellan de monetära avtalen och associeringsavtalet. Samtidigt vill ECB påpeka bristen på tydlighet när det gäller genomförandet av denna åtgärd. Det är fortfarande oklart om en bestämmelse av samma innebörd också ska införas i associeringsavtalet och vem som skulle besluta om märkningen av unionsrättsakter som relevanta för tillämpningen av de monetära avtalen. ECB är beredd att delta i detta arbete. Beslut om märkningen skulle t.ex. kunna fattas vid mötena med den underkommitté för finansiella tjänster som inrättats enligt associeringsavtalet. För att öka rättssäkerheten föreslår ECB dessutom att man markerar de relevanta unionsrättsakterna som ”relevanta för tillämpningen av det monetära avtalet”, i stället för ”av betydelse för euron”, ”nödvändiga för euron” eller ”av betydelse för eurons problemfria användning”.

2.5 ECB föreslår dessutom att man i samma bestämmelse fastställer att man, efter möten om statusen för genomförandet av de unionsrättsakter som förtecknas i den relevanta bilagan till associeringsavtalet och hat markerats som relevanta för tillämpningen av de monetära avtalen, kommer att dela ett ”översiktsdokument för genomförandet” med den berörda gemensamma kommittén för de monetära avtalen. Utan detta finns det en risk för att markeringen av vissa unionsrättsakter som relevanta för tillämpningen av de monetära avtalen samt stadgandet att bedömningen av genomförandet av dessa rättsakter inom ramen för associeringsavtalet kommer att göras samtidigt med avseende på de monetära avtalen kommer att sakna praktisk betydelse. De gemensamma kommittéerna för de monetära avtalen måste vederbörligen informeras om statusen när det gäller genomförandet av de relevanta unionsrättsakterna för att kunna avgöra huruvida detta har någon inverkan på tillämpningen av de monetära avtalen. ECB är medveten om att en bestämmelse av samma slag ska införas i associeringsavtalet.

2.6 Utkastet till beslut stadgar att en bestämmelse ska införas i de monetära avtalen enligt vilken den underkategori av unionsrättsakter inom bank- och finanslagstiftning som är av betydelse för euron och alla nya unionsrättsakter om bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism som har blivit en del av associeringsavtalet, automatiskt ska införlivas i bilagorna till de monetära avtalen om hela eller delar av associeringsavtalet tillfälligt upphävs eller sägs upp ([9]). För fullständighetens skull föreslår ECB att man förtydligar att denna process också skulle åtföljas av en bedömning av genomförandet av de relevanta unionsrättsakterna, som skulle genomföras inom ramen för de monetära avtalen.

2.7 ECB välkomnar att förslaget till beslut inför en bestämmelse i de monetära avtalen som säkerställer att unionsrättsakter av penningrättslig karaktär även framöver enbart ska regleras genom de monetära avtalen ([10]). Såsom framgår av motiveringen till förslaget till beslut omfattar rättsakter av penningrättslig karaktär rättsliga åtgärder på områdena sedlar och mynt, bedrägerier och förfalskningar, rapportering av statistik till ECB samt rättsakter som antagits enligt artikel 133 i fördraget. Detta omfattar således bl.a. alla de rättsakter som antagits av ECB och som förtecknas i bilagorna till de monetära avtalen.

([8]) Se artikel 1 första stycket punkt c i förslaget till beslut.
([9]) Se artikel 1 första stycket punkt d i förslaget till beslut.
([10]) Se artikel 1 första stycket punkt e i förslaget till beslut.

2.8 I förslaget till beslut stadgas även att kommissionen ensam bemyndigas att förhandla om, ingå och underteckna ändringen av de monetära avtalen med Andorra och San Marino ([11]). ECB konstaterar att detta avviker från den praxis som hittills följts, enligt vilken ECB har varit fullt delaktig i förhandlingarna om de monetära avtalen inom sitt behörighetsområde ([12]). Dessutom är den ändring av de monetära avtal som ska förhandlas fram med Andorra och San Marino i enlighet med förslaget till beslut inte av mindre och teknisk karaktär. Såsom nämns i punkt 1.3 i detta yttrande har den föreslagna ändringen betydande konsekvenser för de monetära avtalens ramverk, särskilt för den roll som de gemensamma kommittéer som inrättas genom de monetära avtalen har. Därför bör man i förslaget till beslut stadga att ECB kommer att delta fullt ut i förhandlingarna inom sitt behörighetsområde, i linje med tidigare praxis.

I de fall där ECB rekommenderar att förslaget till beslut ska ändras anges de specifika förslagen i ett separat tekniskt arbetsdokument som åtföljs av en förklaring. Det tekniska arbetsdokumentet finns på engelska i EUR-Lex.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 15 maj 2024.

Christine LAGARDE
ECB:s ordförande

([11]) Se artikel 2 i förslaget till beslut.

([12]) Se artikel 7 i rådets beslut 1999/97/EG av den 31 december 1998 om gemenskapens ståndpunkt beträffande ett avtal om de monetära förbindelserna med Republiken San Marino (EGT L 30, 4.2.1999, s. 33), artikel 7 i rådets beslut 2004/548/EG av den 11 maj 2004 om den ståndpunkt gemenskapen skall inta vad gäller ett avtal om de monetära förbindelserna med Furstendömet Andorra (EUT L 244, 16.7.2004, s. 47) samt artikel 3 i rådets beslut 2009/904/EG av den 26 november 2009 om Europeiska gemenskapens ståndpunkt vid omförhandlingen av det monetära avtalet med Republiken San Marino (EUT L 322, 9.12.2009, s. 12).